

Lesbrief 2 - Fundamentele zondaars of in wezen goed?

Jaar 3

Kim Nataraja

We horen deze woorden die ons iets vertellen over onze wezenlijke verbondenheid met de Goddelijke Realiteit, maar geloven we ze werkelijk? Helaas zijn we groot gebracht met het denkbeeld dat we in essentie zondig zijn en dat er een onoverbrugbare kloof bestaat tussen het Goddelijke en ons. Naast de traditionele vroegchristelijke zienswijze van fundamentele verbondenheid met het Goddelijke, ontstond deze manier van denken pas in de 4de eeuw met Athanasius, de Bisschop van Alexandrië, en kreeg naderhand met de Heilige Augustinus zijn definitieve vorm. Volgens Augustinus was de verlossing van de mensheid voorbeschikt en kon alleen door genade verkregen worden. De verlossing werd niet gezien als het herstellen van de mensheid tot hun wezenlijke God-gegeven natuurlijke goedheid. In overeenstemming met deze zienswijze was niet alleen de mensheid fundamenteel zondig, maar was ook de hele schepping in wezen gebrekkig. De vroege Christenen echter zagen de schepping als een manifestatie van de onzichtbare God – een eerste stap naar de volgende visie op God: "Wat hen betreft die ver van God afstaan ... God heeft het voor hen mogelijk gemaakt om tot nadere kennis van Hem te komen en tot Zijn liefde voor hen door alle schepselen." (Evagrius)

De zienswijze van John Main komt duidelijk overeen met de theologie van de vroege Christenen en ook, hetgeen niet verrassend is gezien zijn Keltische achtergrond, met die van het Keltisch Christendom, waar het idee van het beeld van God in de diepte van ieder van ons ligt en waar de volmaakte schepping nooit verloren is gegaan. Hij betreurde het dat door deze Augustijnse ontwikkeling in de theologie hedendaagse mannen en vrouwen "de steun van een gemeenschappelijk geloof in hun wezenlijke goedheid, redelijkheid en innerlijke integriteit verloren hebben." Ze hebben de focus op "het potentieel van de menselijke geest" verloren en zijn in plaats daarvan geconfronteerd met "de begrenzingen van menselijk leven."

In de theologie van John Main, waar hij stelt dat God "de wortel van ons zijn" is, wordt de nadruk op onze essentiële goedheid gelegd en niet op onze zonden. In zijn zienswijze: "Het is werkelijk belangrijk te weten dat als we zondaars zijn (en we zouden allemaal moeten weten dat we dat zijn) onze zonden van geen belang zijn. Ze kunnen niet bestaan omdat ze volledig uitgewist worden in het licht van Gods liefde."

Onze zonde is onze verdeeldheid: tussen ons centrum (ons diepste wezen), waar Christus huist, en ons ego aan de buitenkant. In de zienswijze van John Main, die hij deelde met de vroege Woestijnvaders en –moeders, manifesteert verlossing zich door loutering van het gewonde ego door bewustzijn. Dit wordt vergemakkelijkt door diep stil gebed, waar meditatie toe leidt. Dan "worden alle muren die ons scheiden van ons ware zelf en van anderen en van God ...afgebroken." Dit brengt met zich mee dat alle gedachten en beelden, waaruit ons ego is opgebouwd, achter gelaten worden, waardoor wij ons ego kunnen overstijgen. Zo volgen we de opdracht van Jezus op: Als iemand mij wil volgen, dan moet hij zichzelf achterlaten ... Maar als iemand zichzelf verliest om mijnentwil, dan zal hij zijn ware zelf vinden." Op het moment waarop we van het ego naar het ware zelf keren wordt het verwonde ego genezen door "de kracht van pure liefde." Daarom is het niet verwonderlijk dat het essentiële onderricht van John Main zich concentreert op deze manier van gebed.